Magdalena Głogowska

Wyzwania dotyczące przestępczości w Azji Centralnej

Wstęp

W niniejszej pracy chciałabym scharakteryzować przestępczość z jaką boryka się Azja

Centralna, a także szczegółowo omówić, kwestie które są nie tylko wzywaniem dla samej Azji Centralnej, ale stają się również wyznaniami, które uniemożliwiają podjęcie współpracy, oraz wpływają na bezpieczeństwo na szczeblu światowym.

Czym jest przestępczość, wyzwania dotyczące przestępczości?

Przestępczość jest to zjawisko występujące w społeczeństwie, polegające na popełnianiu czynów, które są niezgodne z obowiązującym w państwie prawem, a za ich popełnienie wyznaczana jest kara.

Wyzwania dotyczące przestępczości są to trudne zadanie, które stają przed władzami poszczególnych państw w celu zwalczania danego czynnika.

Jak wygląda kwestia przestępczości w krajach Azji Centralnej?

Biorąc pod uwagę Tadżykistan, jest on z jednym z najostrzejszych reżimów w regionie. Współczynnik przestępczości w owej republice wynosi 56,25%, a najczęściej popełnianymi przestępstwami są oczywiście problemy związane, z korupcją i łapówkarstwem – 96,88%.[1] Należy zwrócić głównie uwagę, że przestępstwa, są najczęściej kierowane w stronę obcokrajowców z zachodu, odbywa się to głównie w kwestiach rabunkowych, ponieważ osoby z zachodu postrzegane są jako osoby posiadające niezliczony majątek.[2] Kolejną kwestią, o której należy wspomnieć jest działanie grup przestępczych a także, handel narkotykami, który w dużej mierze połączony jest z grupami przestępczymi, a przemyt występuje głównie przez sąsiadującym z krajem Afganistanem. [3]

63,59%- jest to liczba określająca wskaźnik przestępczości w państwie jakim jest Kirgistan. Nie ulega wątpliwości, ze najczęściej popełnianym przestępstwem jest łapówkarstwo, wynoszące 88%, należy również zwrócić uwagę, na fakt, iż przestępstwa w wysokiej mierze dokonywane są ze względów, rasowych, religijnych, dlatego, tez można wysunąć wniosek, że Kirgistan do państw tolerancyjnych zdecydowanie nie należy.[4] Problemem państwa są również,

---

1 Crime in Tajkistan, *Crimes Rates in Tajkistan,* serwis: Numbeo <https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Tajikistan> [dostęp: 15.05.2019r]

2 United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Tajikistan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23719> [dostęp: 15.05.2019r.]

3 E.Marat, *The State-Crime Nexus in Central Asia: State Weakness, Organized Crime, and Corruption in Kyrgyzstan and Tajikistan* <http://isdp.eu/content/uploads/publications/2006_marat_the-state-crime-nexus-in-central-asia.pdf> [dostęp: 16.05.2019r.]

4 Crime in Kyrgyzstan, *Crimes Rates in Kyrgyzstan.* serwis: Numbeo <https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Kyrgyzstan> [dostęp: 15.05.2019r]

ostro zaniżone statystyki odnośnie gwałtów, jak również rozpowszechniona przemoc domowa, szacuje się, że ok. 40-50 kobiet, miesięcznie jest przyjmowanych w szpitalach w Biszkeku, w kwestii związanej właśnie z przemocą domową, problemem są również porwania panien młodych.[5] W 2007 roku, zanotowany został przypadek uprowadzenia kobiety amerykańskiego pochodzenia.[6] Do całokształtu należy również zaliczyć problem narkotykowy.

Jednym z najbezpieczniejszych pod względem dokonywania przestępstw państw Azji Centralnej zdecydowanie jest Uzbekistan – 25,83%, jednak współczynnik związany z łapówkarstwem oraz korupcją - pomimo, iż niższy (68,75%) wstępuje nadal.[7] Państwo to, zmaga się jednak nie tylko z kwestiami pieniężnymi, należy zwrócić uwagę, na panującą przemoc domową, gwałty małżeńskie, a także samobójstwa popełniane przez kobiety w państwie. Dlaczego więc współczynnik przestępczości jest tak niski? Wszystko to za sprawą skonstruowanego kodeksu karnego, który nie zabrania przemocy domowej, czy też aktu gwałtu na współmałżonce. [8] W kwestii turystów stosowane jest restrykcyjne prawo, mające na celu wszechobecną kontrolę i brak poczucia komfortu, próby porwań także, były obecne.[9]

Kazachstan mimo, jednego z państw któremu najbliżej do demokracji, boryka się również z problemem łapówkarstwa oraz korupcja- 90,33%, a ogólny stopień przestępczości wynosi 67,83% [10]. W kontekście obcokrajowców znane są przypadki odurzenia ich narkotykami, stają się oni również ofiarami kradzieży, czy też pobici.[11] Gwałty, czy też przemoc domowa, należały, do jednych z najczęstszych przestępstw skierowanych wobec kobiet. Dopiero od 2014 roku w momencie podpisania przez prezydenta ustawy, która miała na celu zwiększenie kar dla oprawców oraz pomoc poszkodowanym.[12]

---

5 *Crime in Kyrgyzstan,* serwis: Facts and Details <http://factsanddetails.com/central-asia/Kyrgyzstan/sub8_5d/entry-4784.html> [dostęp: 16.05.2019r]

6 Crime in Kyrgyzstan - What to avoid & staying safe, serwis: World Nomads <https://www.worldnomads.com/travel-safety/central-asia/kyrgyzstan/crime-in-kyrgyzstan> [dostęp: 18.05.2019r.]

7 Crime in Uzbekistan, *Crimes Rates in Uzbekistan,* serwis: Numbeo <https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Uzbekistan> [dostęp: 15.05.2019r]

8 *Crime in Uzbekistan,* serwis: Facts and Details <http://factsanddetails.com/central-asia/Uzbekistan/sub8_3f/entry-4726.html> [dostęp: 16.05.2019r]

9 United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Uzbekistan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23724> [dostęp: 16.05.2019r]

10 Crime in Kazakhstan, *Crimes Rates in Kazakhstan.* serwis: Numbeo <https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Kazakhstan> [dostęp: 16.05.2019r]

11 United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Kazakhstan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23675> [dostęp: 17.05.2019r]

12 *Crime in Kazakhstan,* serwis: Facts and Details <http://factsanddetails.com/central-asia/Kazakhstan/sub8_4d/entry-4663.html> [dostęp: 16.05.2019r.]

Turkmenistan jako jeden z największych reżimów występujących na świecie, oraz w Azji Centralnej, charakteryzuje się niskim wskaźnikiem przestępczości czyli 37,5%, jednak tak jak w pozostałych państwach boryka się z korupcją i łapówkarstwem wynoszącym 81,94%. [13] Ogólnie o jakich kol wiek występkach słyszy się bardzo rzadko, odnośnie obcokrajowców odbywają się one głównie w zatłoczonych miejscach takie jak bazary. W kontekście mieszkańców wysokie zagrożenie stanowią włamania do domu, ponieważ pieniądze trzymamy są w gospodarstwach domowych. [14]

Azja Centralna jako dostawca terrorystów

Azja Centralna jest obszarem, w którym zdecydowaną przewagą posiadają wyznawcy islamu, pomimo tego to obszar nadal pozostaje podzielony na Uzbekistan oraz Tadżykistan, w których islam odgrywa znaczącą rolę na każdej płaszczyźnie, oraz Turkmenistan, Kirgistan i Kazachstan, gdzie islam jest obecny, jednak nie wpływa on w dużym stopniu na funkcjonowanie państwa.[15]

W krajach wszechobecna jest kontrola wyznawców islamu, którzy bardzo często są prześladowani w społeczeństwie, lecz pomimo tych aspektów, nie czują się oni w żadnym stopniu zniechęceni do podejmowania swoich praktyk, duża liczba osób wyjeżdża za granice w celach zarobkowych, a w nowym otoczeniu poznają religię na nowo[16], co następnie skutkuje przyłączenie się do różnego rodzaju organizacji terrorystycznych – Syria, Irak, Afganistan. Centralno Azjatyccy terroryści odpowiedzialni byli za zamachy między innymi w USA, Turcji, czy też Unii Europejskiej.[17]

W każdym z poszczególnych krajów sytuacja dotycząca zagrożeniem terroryzmem prezentuje się inaczej.
Kazachstan prezentuje się w tej płaszczyźnie jako kraj, wolny od ekstremizmu, a dodatkowo

---

13 Crime in Turkmenistan, *Crimes Rates in Turkmenistan.* serwis: Numbeo <https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Turkmenistan> [dostęp: 18.05.2019r.]
14 United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Turkmenistan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23683> [dostęp: 18.05.2019r]
15 Ośrodek Studiów Wschodnich, prace OSW, Islam na obszarze postradzieckim <https://www.osw.waw.pl/sites/default/files/prace_7_0.pdf> [dostęp: 18.05.2019r]
16 Radykalizacja w Azji Centralnej wyzwaniem dla bezpieczeństwa Polski, seriws: EuroIslam <https://euroislam.pl/radykalizacja-w-azji-centralnej-wyzwaniem-dla-bezpieczentwa-polski> [dostęp: 18.05.2019r]
17 J. Lang, Eksport dżihadu – terroryzm islamski z Azji Centralnej, Komentarze OSW, serwis: Ośrodek Studiów Wschodnich <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2017-04-12/eksport-dzihadu-terroryzm-islamski-z-azji-centralnej> [dostęp: 20.05.2019r]

jako najbardziej stabilny w regionie, jednak zauważona pozostaje aktywność grup terrorystycznych takich jak: Dżund Ul Kalifat (2011r), a ich powstawanie napędza środowisko salafickie (radykalne).[18]

IRU- Islamski Ruch Uzbekistanu- jest najbardziej ekstremistycznym ugrupowaniem terrorystycznym, a ponad to działa ona on 1998 r.[19] Uważa się, że poprzez ograniczenie swobód, młodzi mężczyźni zmuszani są do przystępowania właśnie do organizacji terrorystycznych. Świadomość i głęboką wiarę można udowodnić tym, że pomimo powstaniu w latach 90. Przeciwko islamistom oraz ich dobicia w 2004, świadomość religijna jest ogromna, a do ISIS do 2017 roku przystąpiło ok. 1,5 tysiąca członków.[20]

Tadżykistanowi w dużej mierze przypisać można fakt, iż zapoczątkował on terroryzm oraz radykalizm w regionie.[21] W 2017 roku dużą wagę przykuwał do działań antyterrorystycznych, każda osoba wyjeżdżająca za granicę w celach zarobkowych jest podejrzana o udział w państwie islamskim, szczególnie Ci którzy wracają z Afganistanu, Syrii. Należy wziąć pod uwagę fakt, że do 2015 roku ok. 1500 tysiąca ludzi wyjechało w podróż w celu dołączenia do ISIS. [22]

W porównaniu do 2015 roku liczba osób wyjeżdżających do Syrii zmalała- tak oficjalnie ogłasza rząd kirgiski, chociaż istnieją raporty, że liczba osób, które mają na celu dołączać do ISIS wciąż rośnie. Strach wzrósł w momencie, wyjścia do Afganistanu sił koalicyjnych, ponieważ bardzo prawdopodobne jest, że grupy eksternistyczne zaczną przedostawać się do Kirgistanu poprzez góry które staną się idealnym dla nich schronieniem.

W kontekście Turkmenistanu, pomimo tego, ze nie ma jakiejkolwiek najświeższej historii dotyczącej terroryzmu, to ryzyko zamachem, czy też zamieszkami występuje, głównie przez

---

18 J.Lang Kazachstan walczy z terroryzmem islamskim, Komentarze OSW, serwis: Ośrodek Studiów Wschodnich <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2012-10-17/kazachstan-walczy-z-terroryzmem-islamskim> [dostęp: 20.05.2019r]

19 R.Fiedler Wpływ Czynników Wewnętrznych i Zewnętrznych na Rozwój Terroryzmu w Azji Centralnej, str 313 <http://studiastrategiczne.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2017/11/17.pdf> str 313 [dostęp: 20.05.2019r]

20 Terroryzm, *Uzbekistan - matecznik dżihadystów,* serwis: Rzeczpospolita <https://www.rp.pl/Terroryzm/311059945-Uzbekistan---matecznik-dzihadystow.html> [dostęp: 24.05.2019r]

21 R.Fiedler Wpływ Czynników Wewnętrznych i Zewnętrznych na Rozwój Terroryzmu w Azji Centralnej, <http://studiastrategiczne.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2017/11/17.pdf> [dostęp: 24.05.2019r]

22 Country Reports on Terrorism 2017 – Tajikistan, serwis: Refworld <https://www.refworld.org/docid/5bcf1f7da.html> [dostęp: 24.05.2019r]

wycofanie się wojsk amerykańskich z Al-Kaidy, chociaż wciąż pod względem zjawiska terroryzmu pozostaje nienaruszony.

Narkotykowy biznes?

Azja Centralna, jest obszarem, który nie tylko napędza rozrost państwa islamskiego, ale również jest to region, który graniczy z Afganistanem, czego konsekwencją jest nie tylko fakt, iż staje się jednym z odpowiedzialnych regionów za przemyt narkotyków, ale również daje mu miano najważniejszego szlaku narkotykowego na świecie. do Unii Europejskiej. Uwagę jednak na problem dotyczący środków odurzających zwróciła nie wątpliwie wojna w Afganistanie, problemem do zilustrowania skali problemu jest brak opublikowanych szczegółowych danych.[23]

Region stał się jednak nie tylko przemytnikiem ale również jednym wielkim obszarem skupiającym uwagę na produkcji, w 2009 roku działały laboratoria do produkowania opium, które były w stanie wytworzyć ok 20 kg towarów dziennie należy zwrócić uwagę, że nie mieścił się one tylko przy granicy Tadżycko-Afgańskiej, ale również w Uzbekistanie, Kirgistanie, czy też Kazachstanie (w pobliżu granicy z Chinami).[24]

Największy problem związany z handlem oraz produkcją narkotyków ma graniczący bezpośrednio z Afganistanem (główny światowy producent opium) Tadżykistan, głównie ze względu na górzysty charakter obszaru, oraz z powodu słabo dopracowanego prawa dotyczącego transakcji przez granice. [25] Rocznie przerzucanych przez granice było od 70 do 80 ton opium, które w dużej części docierały nie tyle co do samego państwa, a do Rosji i państw Europejskich. Skala problemu jest na tyle szeroka, że baroni narkotykowi, bardzo często działają w służbach, czy też administracji, jak również wspierani są przez miejscową ludność.[26]

---

23 United Nations Office on Drugs and Crime, *Central Asia Synthetic Drugs Situation Assessment* <https://www.unodc.org/documents/scientific/Central_Asia_November_2017_FINAL.pdf> [dostęp: 24.05.2019r]

24 S. Peyrouse, *Drug-trafficking in Central Asia,* Institute for Security&Development Policy, nr 8 <http://isdp.eu/content/uploads/publications/2009_peyrouse_drug-trafficking-in-central-asia.pdf> [dostęp: 25.05.2019r]

25 J.Engwall, Stability and Security in Tajikistan: Drug Trafficking as a Threat to National Security <https://www.researchgate.net/publication/325795593_Stability_and_Security_in_Tajikistan_Drug_Trafficking_as_a_Threat_to_National_Security> [dostęp: 26.05.2019 r]

26 S. Peyrouse, *Drug Trafficking in Tajikistan: A very deep but not incurable evil,* serwis: Georgetown Journal of International Affairs

Władza Tadżykistanu, nie pozostaje problemowi obojętna, w państwie działa bowiem Agencja do Spraw Narkotyków, która w 2018 roku przechwyciła ok 650 kg substancji psychoaktywnych na granicy z Kirgistanem. [27]

Problem narkotykowy w Kirgistanie pojawił się już po upadku ZSRR, powstał on głównie z powodu nieszczelności granic pomiędzy Tadżykistanem. [28] Ludzi zarejestrowanych jako zażywających narkotyki jest ok 7 tysięcy jednak oscyluje się, że ta liczba może być wyższa (250 tysięcy). Głównym odbiorcą narkotyków od Kirgistanu jest Rosja (najwięcej Syberia), jak również pobierają ich coraz więcej Chiny i oscyluje się, że popyt ze strony Chińskiej na substancje psychoaktywne będzie coraz większy, należy też dodać, że szlaki handlowe przecinają się ze szlakami przemytu.[29] W obrębie kodeksu karnego istnieje 11 punktów, na temat kar odnośnie samego posiada, nie wspominając już o sprzedaży. Dużo w walce z problemem daje też fakt, że Kirgistan należy do Organizacji Narodów Zjednoczonych przez co podpisane ma 3 antynarkotykowe konwencje.[30]

Z Kirgistanu przeszmuglowane narkotyki trafiają do Uzbekistanu, który kiedyś podobnie jak Tadżykistan oraz Kirgistan, używał ich do celów leczniczych. Został on afgańskim krajem tranzytowym, kierując towar głównie do Rosji. [31] Uzbekistan podobnie jak reszta państw Centralno Azjatyckich nie pozostaje obojętna problemowi narkotyków w 2017 wykrytych zostało ok 5000 przestępstw związanych z tą dziedziną przestępczości. [32] Z handlem narkotykami nie wiąże się tylko z wysokim odsetkiem zachorowań na HIV i AIDS, ale w głównej mierze szkodą terrorystom, którzy głównej mierze jakikolwiek przychód uzyskują właśnie z handlu substancjami psychoaktywnymi, dlatego też nie jest to tylko walka z narkotykami, ale również z terroryzmem, co wiąże się ze zwiększeniem bezpieczeństwa kraju.

<https://www.georgetownjournalofinternationalaffairs.org/online-edition/2018/3/1/drug-trafficking-in-tajikistan-a-very-deep-but-not-incurable-evil>

27 United Nations Office on Drugs and Crime, <https://www.unodc.org/centralasia/en/news/drug-situation-in-tajikistan-is-discussed-at-the-cnd2019.html> [dostęp: 26.05.2019r]

28 Problemy Polityki Narkotykowej w Kirgistanie, serwis: Polityka Narkotykowa <http://politykanarkotykowa.pl/sites/default/files/biblioteka/Kirgistan-3.pdf> [dostęp: 28.05.2019r]

29 Illegal Drugs In Kyrgyzstan, serwis: Facts and Details <http://factsanddetails.com/central-asia/Kyrgyzstan/sub8_5b/entry-4768.html> [dostęp: 26.05.2019r]

30 Problemy Polityki Narkotykowej w Kirgistanie, serwis: Polityka Narkotykowa <http://politykanarkotykowa.pl/sites/default/files/biblioteka/Kirgistan-3.pdf> [dostęp: 28.05.2019r]

31 Uzbekistan Illicts drugs serwis: Index Mundi <https://www.indexmundi.com/uzbekistan/illicit_drugs.html> [dostęp: 28.05.2019r]

32 Country Overwiev of Drug Situation Uzbekistan <http://cadap-eu.org/upload/file/CSS-Uzbekistan-2018_online_final.pdf> [dostęp:28.05.2019r]

Jednym z głównych pobudek do produkcji, oraz handlu narkotykami w Kazachstanie jest zdecydowanie klimat panujący w państwie, jak również przez Kazachstan przebiega jedna z najbardziej przynoszących zyski tras handlowych skierowanej na zachód. Przemyt narkotyków występuje nie tylko przez przemytników, czy też zorganizowane grupy przestępcze, ale również przez turystów, którzy proszeni są przez miejscowych o przewóz pakunków, przez granice.[33] Jednym z głównych problemów z jakimi boryka się Kazachstan w powstrzymaniu 'biznesu' narkotykowego są słabo wykwalifikowane organy ścigania, władza jednak robi wszystko co może, aby jak najbardziej zniwelować tą kwestię, jednak zatacza i będzie ona zataczać błędne koło jeszcze przez bardzo długi czasu.

Turkmenistan nie jest głównym krajem odnośnie handlu czy też uprawy narkotyków, jednak jest on typowym krajem ich przerzutu ze względu na położenie przy szlakach handlowych wiodących do Rosji, Europy oraz Turcji. Pod względem kar jest to najbardziej surowe państwo regionu (jest też najbardziej autorytarnym reżimem), dlatego też handel na użytki państwa istotnie zmalał. W głównej mierze przez to, że rząd zaprzestał ułaskawienia przestępców związanych ze substancjami psychoaktywnymi. [34]

Azja Centralna = region korupcji?

Współczynnik korupcji w Kazachstanie, Uzbekistanie, Tadżykistanie, Turkmenistanie oraz Kirgistanie, stanowi średnio około 90% przestępstw popełnianych w tych krajach. Głównym powodem tego jest system, który nie jest systemem demokratycznym, oraz fakt, że pomimo zapewnień za strony kraju, że owszem jest walka z korupcją w rzeczywistości nie przynosi ona pożądanych rezultatów.

W Kazachstanie korupcja rozpoczyna się już w momencie, gdy przedsiębiorca chce otworzyć własną firmę i aby to zrobić, musi przekupić urzędników, aby uzyskać pozwolenie, dlatego też staje się główną przeszkodą do rozwoju gospodarczego państwa. Pomimo nielegalności organy ścigania nie podejmują korków do jej zwalczania, a jeśli już się tego podejmują to są one niewiarygodne. Policja uważana jest za najbardziej skorumpowaną instytucje w kraju i pomimo próby ścigania policjantów winnych korupcji, nadal pozostają oni bezkarni. [35]

---

33 Kazachstan, serwis: Ministerstwo Spraw Zagranicznych <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/kazachstan> [dostęp: 28.05.2019r]

34 United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Turkmenistan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23683> [dostęp: 28.05.2019r]

35 Kazakhstan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal

W Tadżykistanie problem prania pieniędzy, łapówkarstwa oraz korupcji przenika wszelakie płaszczyzny gospodarki. Urzędnicy nie obawiają się utraty stanowiska czy też skandalu, chyba że stracą sympatię elity rządzącej. Skorumpowane są również sądy, a za działania opozycyjne, można trafić do więzienia z zarzutem przekupstwa. Istnieje również brak zaufania względem policji, która jest skorumpowana do tego stopnia, że jest w stanie zatrzymać losowe samochody, tylko w celu wymuszenia pieniędzy. [36]

Podobną sytuację do Tadżykistanu można zauważyć w Kirgistanie, tak samo skorumpowany jest każdy szczebel działalności, jak również sądy, które przez 'prezenty' faworyzują jedną ze stron. Istnieją w kraju różnego rodzaju decyzje na temat zniwelowania problemu jednakże, sam rząd przekupuje sędziów, dziennikarzy, którym nie podoba się ich program polityczny. Policja otrzymuje pieniądze, które między innymi mają na celu zatrzymanie dochodzenia karanego, obywatele popełniający różnego rodzaju występki często zamykani są w wiezieniach oraz zastraszani tylko w celu wymuszenia pieniędzy. Ilość przekazywanych łapówek oraz nieregularne płatności dają najwyższe na świecie miejsce Kirgistanowi w tej kwestii. [37]

Uzbekistan posiada miano najbardziej skorumpowanego kraju na świecie, korupcja obecna jest na wszystkich szczeblach gospodarczych, rządowych oraz społeczeństwa. W urzędach im wyższa jest pozycja urzędnika tym bardziej staje się on bezkarny, sądownictwo poprzez dostawanie pieniędzy jest całkowicie nie obiektywne, prawnicy nie chcą uczestniczyć w rozprawach, które wiążą się z kwestiami politycznymi. Sama policja nie ułatwia zadania, często zatrzymuje ludzie stawiając im fałszywe zarzuty tylko w celach ukrycia korupcji, ponieważ policja w Uzbekistanie skorumpowana jest na każdym szczeblu. Sytuacja w kraju jest na tylko drastyczna, że korupcja w kraju osiągnęła status nieograniczony. [38]

Ostatnie z państw Azji Centralnej to Turkmenistan, który również należy do najbardziej skorumpowanych krajów na świecie, sądy nie dość, że są skorumpowane to na dodatek silnie upolitycznione, sytuacja tak samo tyczy się sądów, których decyzje mogą zostać zmienione przez prezydenta. Policja często natomiast zatrzymuje miejscowych kierowców na przystankach w celu wymuszenia łapówek oraz angażują się bez żadnych konsekwencji w

---

<https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/kazakhstan/> [dostęp: 29.05.2019r]

36 Tajkistan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/tajikistan/> [dostęp: 29.05.2019r]

37 Kyrgyzstan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/kyrgyzstan/> [dostęp: 29.05.2019r]

38 Uzbekistan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/uzbekistan/> [dostęp: 29.05.2019r]

praktyki korupcyjne. Ze względu na prowadzenia polityki izolacyjnej bardziej szczegółowe dane nie są podane do opinii publicznej. [39]

Jakie są wyzwania dotyczące przestępczości? - Podsumowanie

Jednym z głównych wyzwań dotyczących Azji Centralnej jest terroryzm, nie jest on obecny z krajach regionu, jednak ze względu na wyjazdy ludności w celach zarobkowych, licznych prześladowań religijnych, sprowadza się to do tego, że w nowym środowisku radykalni muzłumanie zaczynają poznawać religie na nowo i coraz bardziej się z nią utożsamiać do prowadzi do wstąpienia do ISIS czy też tworzenia się jednostek na terenie państw, np. IRU (Islamski Ruch Uzbekistanu). A za tym idzie głównie zwiększenie liczby terrorystów. Terroryści z Azji Centralnej byli odpowiedzialni między innymi za ataki w Turcji oraz Norwegii, dlatego ta kwestia nie pozostaje tylko u interesów poszczególnych państw, ale zaczyna mieć ona wymiar ogólnoświatowy, a jak wiadomo w XXI wieku terroryzm jest jednym z największych wyzwań dotyczących przestępczości.

Azja Centralna zmaga się jednak nie tylko z terroryzmem, kolejnym problemem jest także biznes narkotykowy, który tak samo jak terroryzm ma charakter globalny. Narkotyki bowiem, nie są tylko rozprowadzane tylko i wyłącznie w państwach regionu, w głównej mierze są one punktem przerzutowym, z którego potem substancje psychoaktywne trafią do Rosji, Europy, oraz Turcji, z czego problem znowu nabiera charakteru międzynarodowego. Jednak nie jest to jeden z kontekstów tego problemu, kolejnym jest duża liczba uzależnionych osób, z czym wiąże się wysoka zachorowalność na HIV oraz AIDS. Duży odsetek zachorowań, oraz brak wykwalifikowanej kadry sprawiają, że Azja Centralna w celu rozwiązania problemu musi podjąć współprace między innymi z krajami Europejskimi.

Kolejnym wyzwaniem jakie się ujawnia jest wszechobecna korupcja, która pomimo oficjalnej walki w dalszym ciągu nie zostaje zwalczona. Problem leży tutaj w płaszczyźnie , systemów politycznych tych krajów są dalekie od demokratycznego, oraz głęboko skorumpowanych urzędników administracji państwowej. Obywatele w tych krajach nie odczuwają poczucia sprawiedliwości, poprzez silnie skorumpowane sądy oraz policje, która jest w stanie zatrzymać niewinnego obywatela w celu wyłudzenia pieniędzy. Przekupywanie, przez wyborców sędziów czy też dziennikarzy, którym nie podoba się dany program, aby pisali o nim w jak najlepszych

39 Turkmenistan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/turkmenistan/> [dostęp: 29.05.2019r]

superlatywach nie doprowadzi, do polepszenia sytuacji gospodarczej, ekonomicznej, społecznej oraz kwestii przestępczości w regionie.

Azja Centralna jest obszarem o wysokim wskaźniku przestępczości, gdzie największym dominantem jest zdecydowanie korupcja, obecna w całym sektorze życia społecznego, gospodarczego oraz administracji rządzącej. Pomimo występków takich jak w krajach Unii

Europejskiej czyli między innymi kradzieży, przemocy domowej, obszar za sprawą Afganistanu, który tworzy z Azji Centralną obszar przerzutowy narkotyków z Azji do Europy, Rosji oraz Turcji. Kraje Azji Centralnej są również dostawcą członków do Państwa Islamskiego, oraz są odpowiedzialni za zamachy np. w Norwegii, dlatego też obszar ten stanowi wyzwanie dotyczące przestępczości nie tylko dla krajów regionu, ale nabiera charakteru ogólnoświatowego.

Azja Centralna, przestępczość, wyzwania, korupcja, narkotyki

Central Asia is an area of high crime rate,where corruption is definitely dominant in the whole sector of social and economic life, as well as in government administration. In spite of offenses such as those in European Union countries, including theft, domestic violence, an area by Afghanistan, which creates a metastatic area of drugs from Central Asia to Europe, Russia and Turkey . The countries of Central Asia are also suppliers of members to Islamic State and are responsible for attacks, for example in Norway, that is why this area is a criminal challenge not only for the countries of the region, but it has become global.

Central Asia, crime, challenges, corruption, drugs

Linkografia

1.Crime in Tajkistan, *Crimes Rates in Tajkistan,* serwis: Numbeo
<https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Tajikistan> [dostęp:

15.05.2019r]
2. United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Tajikistan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23719> [dostęp: 15.05.2019r.]
3. E.Marat, *The State-Crime Nexus in Central Asia: State Weakness, Organized Crime, and Corruption in Kyrgyzstan and Tajikistan*
<http://isdp.eu/content/uploads/publications/2006_marat_the-state-crime-nexus-in-central-asia.pdf> [dostęp: 16.05.2019r.]
4. Crime in Kyrgyzstan, *Crimes Rates in Kyrgyzstan.* serwis: Numbeo <https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Kyrgyzstan> [dostęp: 15.05.2019r]
5. *Crime in Kyrgyzstan,* serwis: Facts and Details <http://factsanddetails.com/central-asia/Kyrgyzstan/sub8_5d/entry-4784.html> [dostęp: 16.05.2019r]
6.Crime in Kyrgyzstan - What to avoid & staying safe, serwis: World Nomads <https://www.worldnomads.com/travel-safety/central-asia/kyrgyzstan/crime-in-kyrgyzstan> [dostęp: 18.05.2019r.]
7.Crime in Uzbekistan, *Crimes Rates in Uzbekistan,* serwis: Numbeo <https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Uzbekistan> [dostęp: 15.05.2019r]
8. *Crime in Uzbekistan,* serwis: Facts and Details <http://factsanddetails.com/central-asia/Uzbekistan/sub8_3f/entry-4726.html> [dostęp: 16.05.2019r]
9. United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Uzbekistan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23724> [dostęp: 16.05.2019r]
10. Crime in Kazakhstan, *Crimes Rates in Kazakhstan.* serwis: Numbeo <https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Kazakhstan> [dostęp: 16.05.2019r]
11. United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Kazakhstan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23675> [dostęp: 17.05.2019r]
12. *Crime in Kazakhstan,* serwis: Facts and Details <http://factsanddetails.com/central-asia/Kazakhstan/sub8_4d/entry-4663.html> [dostęp: 16.05.2019r.]
13. Crime in Turkmenistan, *Crimes Rates in Turkmenistan.* serwis: Numbeo

<https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=Turkmenistan> [dostęp: 18.05.2019r.]
14. United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Turkmenistan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23683> [dostęp: 18.05.2019r]
15. Ośrodek Studiów Wschodnich, prace OSW, Islam na obszarze postradzieckim <https://www.osw.waw.pl/sites/default/files/prace_7_0.pdf> [dostęp: 18.05.2019r]
16. Radykalizacja w Azji Centralnej wyzwaniem dla bezpieczeństwa Polski, seriws: EuroIslam <https://euroislam.pl/radykalizacja-w-azji-centralnej-wyzwaniem-dla-bezpieczentwa-polski> [dostęp: 18.05.2019r]
17. J. Lang, Eksport dżihadu – terroryzm islamski z Azji Centralnej, Komentarze OSW, serwis: Ośrodek Studiów Wschodnich <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2017-04-12/eksport-dzihadu-terroryzm-islamski-z-azji-centralnej> [dostęp: 20.05.2019r]
18. J.Lang Kazachstan walczy z terroryzmem islamskim, Komentarze OSW, serwis: Ośrodek Studiów Wschodnich <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2012-10-17/kazachstan-walczy-z-terroryzmem-islamskim> [dostęp: 20.05.2019r]
19. R.Fiedler Wpływ Czynników Wewnętrznych i Zewnętrznych na Rozwój Terroryzmu w Azji Centralnej, str 313 <http://studiastrategiczne.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2017/11/17.pdf> str 313 [dostęp: 20.05.2019r]
20. Terroryzm, *Uzbekistan - matecznik dżihadystów,* serwis: Rzeczpospolita <https://www.rp.pl/Terroryzm/311059945-Uzbekistan---matecznik-dzihadystow.html> [dostęp: 24.05.2019r]
21. R.Fiedler Wpływ Czynników Wewnętrznych i Zewnętrznych na Rozwój Terroryzmu w Azji Centralnej, <http://studiastrategiczne.amu.edu.pl/wp-content/uploads/2017/11/17.pdf> [dostęp: 24.05.2019r]
22. Country Reports on Terrorism 2017 – Tajikistan, serwis: Refworld <https://www.refworld.org/docid/5bcf1f7da.html> [dostęp: 24.05.2019r]
23.United Nations Office on Drugs and Crime, *Central Asia Synthetic Drugs Situation Assessment* <https://www.unodc.org/documents/scientific/Central_Asia_November_2017_FINAL.pdf> [dostęp: 24.05.2019r]
24.S. Peyrouse, *Drug-trafficking in Central Asia,* Institute for Security&Development Policy, nr 8 <http://isdp.eu/content/uploads/publications/2009_peyrouse_drug-trafficking-in-central-asia.pdf> [dostęp: 25.05.2019r]

25J.Engwall, Stability and Security in Tajikistan: Drug Trafficking as a Threat to National Security <https://www.researchgate.net/publication/325795593_Stability_and_Security_in_Tajikistan_Drug_Trafficking_as_a_Threat_to_National_Security> [dostęp: 26.05.2019 r]
26. S. Peyrouse, *Drug Trafficking in Tajikistan: A very deep but not incurable evil,* serwis: Georgetown Journal of International Affairs <https://www.georgetownjournalofinternationalaffairs.org/online-edition/2018/3/1/drug-trafficking-in-tajikistan-a-very-deep-but-not-incurable-evil>
27. United Nations Office on Drugs and Crime, <https://www.unodc.org/centralasia/en/news/drug-situation-in-tajikistan-is-discussed-at-the-cnd2019.html> [dostęp: 26.05.2019r]
28. Problemy Polityki Narkotykowej w Kirgistanie, serwis: Polityka Narkotykowa <http://politykanarkotykowa.pl/sites/default/files/biblioteka/Kirgistan-3.pdf> [dostęp: 28.05.2019r]
29. Illegal Drugs In Kyrgyzstan, serwis: Facts and Details <http://factsanddetails.com/central-asia/Kyrgyzstan/sub8_5b/entry-4768.html> [dostęp: 26.05.2019r]
30.Problemy Polityki Narkotykowej w Kirgistanie, serwis: Polityka Narkotykowa <http://politykanarkotykowa.pl/sites/default/files/biblioteka/Kirgistan-3.pdf> [dostęp: 28.05.2019r]
31.Uzbekistan Illicts drugs serwis: Index Mundi <https://www.indexmundi.com/uzbekistan/illicit_drugs.html> [dostęp: 28.05.2019r]
32. Country Overwiev of Drug Situation Uzbekistan <http://cadap-eu.org/upload/file/CSS-Uzbekistan-2018_online_final.pdf> [dostęp:28.05.2019r]
33.Country Overwiev of Drug Situation Uzbekistan <http://cadap-eu.org/upload/file/CSS-Uzbekistan-2018_online_final.pdf> [dostęp:28.05.2019r]
34. United States Department of State Bureu of Diplomatic Seciurity, *Turkmenistan 2018 Crime & Safety Report* <https://www.osac.gov/Pages/ContentReportDetails.aspx?cid=23683> [dostęp: 28.05.2019r]
35.Kazakhstan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/kazakhstan/> [dostęp: 29.05.2019r]
36.Tajkistan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/tajikistan/> [dostęp: 29.05.2019r]
37.Kyrgyzstan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/kyrgyzstan/> [dostęp: 29.05.2019r]

38.Uzbekistan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/uzbekistan/> [dostęp: 29.05.2019r]
39.Turkmenistan Corruption Report, serwis: Bussines Anti-Coruption Portal <https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/turkmenistan/> [dostęp: 29.05.2019r]